

Napačen je podatek, da je bil Žiga Zois (1747—1819), po katerem se imenuje mineral zoisit, štajerski industrialec in naravoslovec (p. 723). Ta pripomba je potrebna posebej zato, ker je obstajala poleg kranjske še štajerska veja Zoisov. Imenovani Žiga Zois je živel v Ljubljani, glavnem mestu bivše vojvodine Kranjske. Zato bi ga avtorja morala označiti v smislu takratnega opredeljevanja kot kranjskega industrialca in naravoslovca.

Ernest Faninger

Helmut Prinz: **Abriß der Ingenieurgeologie**. Ferdinand Enke Verlag Stuttgart, 1982. Obseg XVI, 420 strani, 252 slik, 50 tabel. Format 15,5 × 23 cm. Kartonirano, cena DM 49.

Učbeniki inženirske geologije podajajo predvsem osnove mehanike tal in osnove tistih področij geologije, ki so pomembne za gradbeništvo. Večina inženirskih geologov pogreša zato v začetku svojega praktičnega dela osnovno znanje metod gradbeništva, predvsem pri fundiranju, zemeljskih delih, gradnji predorov in hidrotehniških objektov. Knjiga, ki je pred nami, pa se odlikuje prav po sorazmerno velikem obsegu tistih osnov gradbeništva, ki so za inženirskega geologa pomembna. Da obseg knjige ne bi preveč narastel, je moral avtor osnove geologije in geomehanike močno skrajšati.

Snov je razdeljena na 21 poglavij. Dve začetni poglavji obravnavata fizikalne lastnosti hribin, definirata najvažnejše mehanske parametre in podajata opis najbolj uporabljenih metod za njihovo določevanje. Posebno poglavje obravnava terenske inženirskogeološke raziskave, sondažno vrtanje, sondažne izkope in mehanske raziskave na terenu. Prav na kratko opisuje tudi tiste geofizikalne raziskovalne metode, ki jih uporabljamo danes v inženirski geologiji. Sledi pet poglavij, v katerih so opisane metode fundiranja in ocenjevanja posredkov pri različnih načinih temeljenja. Sledijo poglavja o zaščiti zgradb pred vplivi podzemlske vode, o zemeljskem pritisku, o gradbenih jamah in njihovi zaščiti pred vodo. Naslednja štiri poglavja obravnavajo zemeljska dela, gradnjo nasipov, stabilnost pobočij in plazove. Predzadnji poglavji obravnavata gradnje v skali, predorov in dolinskih pregrad. Posebnost knjige je zadnje poglavje, v katerem podaja avtor pregled inženirskogeoloških problemov na območju usadov na kraških območjih in nad solišči. To je področje, na katerem je avtor sam mnogo delal.

Vsa poglavja so razdeljena s podnaslovi, kar močno poveča preglednost teksta in uporabnost knjige. Veliko število shematskih skic in tabel olajšuje razumevanje snovi. Marsikdo bo v knjigi pogrešal izpeljavo formul in diagramov, ki jih avtor v knjigi navaja. Avtor pa je moral očitno podrobnejše obravnavanje teoretičnih osnov opustiti, da je obdržal dogovorjeni obseg knjige.

Knjiga ne vsebuje poglavij, ki jih vedno pričakujemo v učbenikih inženirske geologije, kot so osnove petrologije in fizikalne geologije s poudarkom na tistih geoloških pojavih, ki so za inženirsko geologijo pomembni: erozija, preperevanje, tektonska geologija idr. Knjiga je torej sorazmerno malo geološka in bo gradbenikom povedala le sorazmerno malo novega, saj obravnava precej

snovi, ki jo že poznajo. Zato bo pa bolj zanimiva za geologe, ki dobijo v teku svojega študija predvsem teoretske osnove inženirske geologije, zelo malo pa zvedo o praktični izvedbi gradbenih del in o vlogi geologije pri posameznih vrstah gradenj.

Za samostojen študij inženirske geologije knjige torej ne moremo priporočiti. Pač pa bo zelo dobro dopolnilo geologom v praksi prav zaradi njene bolj gradbeniške vsebine.

Dušan Kuščer